

Anul: 2005

Cod RAN: 63063.01

Perioade: Preistorie, Antichitate, Evul Mediu

Epoci: Hallstatt, Epoca romană timpurie, Epoca romană târzie, Epoca medievală timpurie, Evul Mediu

Tipuri sit: locuire, structură de cult/religioasă, amenajare/construcție

Categorii sit: Apărare (construcții defensive), Neatribuit

Autori: Ioan Carol Opreș

Instituții: Universitatea București, Facultatea de Istorie

Rezumat

Sectorul VI intra muroș

În acest sector au fost continuate cercetările clădirii romane târzii descoperită în campania precedentă, obținându-se noi date importante legate de traseul și tehnica constructivă a edificiului.

Raport

În sectorul VI al cetății au continuat cercetările conf.dr. Ioan Carol Opreș (UB) asupra clădirii romane târzii din piatră legată cu mortar și cu arază intermediară de cărămidă, descoperită în campania precedentă - S 1/2004 (dimensiuni 15 x 2 m), obținându-se noi date importante legate de traseul și tehnica constructivă a edificiului. Au fost, mai departe, deschise alte trei careuri (cu dimensiunile de 5 x 5 m, respectiv Ș-T și U 70). Cercetarea în ultimele careuri a urmărit cartarea și înlăturarea elementelor de arhitectură medio-bizantină (bordeie), o nouă verificare a traseului valului și șanțului aferente castelului roman târziu, toate având ca scop atingerea straturilor inferioare, de epocă romano-bizantină.

În campania 2005, dr. Ioan C. Opreș a continuat săpăturile arheologice sistematice în sectorul VI al cetății de la Capidava, coordonând practica de specialitate a studenților de la Facultatea de Istorie a Universității din București. Cercetarea s-a desfășurat cu participarea masteranzilor Gabriel Stoian, Andrei Gândilă și Alexandru Rațiu, alături de studenți de la Universitatea din București.

A continuat cercetarea începută în campaniile precedente în secțiunea S1/2004 (cu dimensiunile de 15 x 2 m), care fusese realizată la o dată neprecizată în documentația de șantier existentă (aflată, conform caroiului general, în careurile S-Ș-T 69). După curățarea săpăturii din campania precedentă, parțial colmatată, s-a trecut la adâncirea locală a săpăturii, pentru a se obține noi observații referitoare la traseul și dimensiunile șanțului castrului mic de la sfârșitul sec. VI – începutul sec. VII p.Chr, cât și a zidurilor perimetrice ale unui edificiu din blocuri de piatră fasonată legate cu mortar (probabil ridicată în sec. IV p.Chr).

Pe baza observațiilor de ordin constructiv, zidul respectiv aparține unei faze mai timpurii, datate în sec. IV-V p.Chr (?). Zidul este lat de 0,65 m și a putut fi urmărit pe ambele laturi, pe o lungime de cca. 1 m până unde cotește și intră în malul săpăturii, paralel cu profilul dinspre rândul de carouri numerotate 70. După curățarea sa din această campanie, se pot observa următoarele: el pornește de la 0,40 ai secțiunii și se încheie între m. 10-10,5 ai acesteia (cca.). Astfel, am putea obține latura unei clădiri, care măsoară cca. 10 m. Între m. 6-9,20 ai secțiunii acest zid a fost rupt de șanțul castelului roman târziu, dacă nu cumva tocmai în această porțiune funcționa un acces în clădire. În această porțiune (la m. 8), adâncimea săpăturii, față de nivelul actual de călcare măsoară 1,80 m. În partea dinspre SV a edificiului, au putut fi surprinse (între m. 0,40-4,50 ai secțiunii) o serie de trei asize de egalizare din cărămidă, specifice unei tehnici constructive de factură superioară din epoca romano-bizantină. Probabil că acestea constituiau inițial o rază formată dintr-un total de 5 asemenea asize de egalizare (standardul vremii), dispuse în porțiunea mediană a zidurilor clădirii.

Asupra modului în care această clădire se încheie înspre SV și spre NV săpăturile viitoare vor putea să ofere noi informații. În acest sens, este proiectată o extindere spre NV a acestei secțiuni. În cursul acestei campanii au fost realizate noi profile magistrale N și S ale secțiunii, cât și un grundriss al acesteia.

Tot o curățare parțială a suferit și clădirea romano-bizantină surprinsă în caroul T 71, imediat la E de zidul castrului târziu. Acesta încetase a mai funcționa în momentul ridicării fortificației târzii în colțul sudic al cetății (întrucât zidul castrului suprapune parțial edificiul), iar șanțul practicat cu această ocazie pare să fi afectat cel puțin un segment din zidul dinspre stradă al clădirii. S-a putut constata mai bine acum, prin curățarea profilului săpăturii, compartimentarea clădirii spre N și V și au fost refăcute în acest sens profilele respective.

Au fost trasate și s-a trecut la adâncirea săpăturii în trei noi careuri (de 5 x 5 m), respectiv Ș-T și U 70, în aceeași zonă aflată în cuprinsul sectorului VI al cetății.

În careul Ș 70, săpătura a ajuns la o adâncime care variază între 0,95 m și 1,58 m. Aceasta se datorează faptului că săpătura este amplasată chiar pe traiectul șanțului castelului romano-bizantin. Pe colțul dinspre S al careului (înspre careurile T-Ș 71) au fost descoperite zidurile perimetrice ale unui bordei medio-bizantin cu colțuri rotunjite (B 1/2005), care a fost întărit înspre șanț cu o fundație masivă de piatră. Dimensiunile integrale ale bordeiului vor putea fi obținute în cursul campaniilor viitoare, prin extinderea săpăturii și desființarea martorilor intermediari dintre careuri. Pentru moment, se poate semnală faptul că zidurile acestuia intră în mal la 1,80-1,50 față de colțul săpăturii, la o adâncime de 0,95 m. O importantă cantitate de ceramică medio-bizantină, între care amintim vase-borcan și o serie de cazane (de tip așa-zis „peceneg”), cât și o mare cantitate de oase au putut fi recoltate din interiorul bordeiului și din șanțul castelului, din imediata vecinătate a bordeiului amintit.

În careul T 70 săpătura a avansat anevoios, până la o adâncime medie de 0,70-0,90 m față de actualul nivel de călcare, urmând a fi adâncită în cursul campaniilor viitoare. Pentru moment, ea nu poate oferi rezultate concludente, dat fiind faptul că aici a apărut o mare aglomerație de piatră, rezultată din dărâmăturile stratului romano-bizantin și din amenajarea valului dintre zidul castrului târziu și șanțul aferent acestuia. Materialul rezultat din acest careu este puternic fragmentar. El constă în piese ceramice fragmentare și din oase, aparținând aproape în exclusivitate epocii medio-bizantine.

În careul U 70 ne-am propus continuarea săpăturilor din campania precedentă, în vederea curățării, redesenării și marcării pe plan a bordeielor medio-bizantine, care să fie ulterior înlăturate, pentru a putea avansa în straturile romane târzii și romano-bizantine. În campania precedentă, fusese cercetat în careurile U-V71 bordeiului nr. 6/1956 = 244, prilej cu care au putut fi făcute noi observații asupra unui zid romano-bizantin din piatră legată cu pământ, ce fusese retezat ulterior înspre NV, în cursul amenajării bordeiului. Acesta se afla perpendicular strada înspre Dunăre, orientată aprox. E-V. Pe fața sa dinspre Dunăre lipsea paramentul, lățimea zidului putând fi surprinsă doar la nivelul fundației (cca. 0,65 m). Zidul lung al acestui edificiu - aliniat oarecum porticului Corpului de Gardă și despre care bănuim că va fi avut dimensiuni apreciabile - se păstrează și astăzi pe o lungime de 6,15 m, fiind mărginit de un pavaj din piatră (identificat de noi încă în campania din anul 2000). Săpătura din campania 2005 a avut ca scop în această zonă adâncirea în careul U 70, unde săpăturile din campania 1956 (MCA 5, 1959) surprinseseră bordeiele nr. 7, 8 = nr. 245, 246, conform noii numerotări. Săpătura a atins adâncimea de 0,70-0,85 m, până la nivelul unei podele compacte din lut galben, de epocă romano-bizantină. Nu a putut fi surprins nici un element al bordeiului nr. 8/1956 = 246, care fusese amplasat foarte sus, aproape de nivelul actual de călcare, și ale cărui ziduri perimetrice nu fuseseră observate nici în timpul primei sale cercetări (atunci apăruseră doar podeaua de lut și un cuptor, într-un colț al locuinței). Materialul rezultat este mai ales de factură romano-bizantină, ceea ce ne sugerează că posibilitatea de a mai surprinde elemente ale bordeiului amintit este practic imposibilă. În schimb, a fost surprins în profilul de S al careului o porțiune zidul din piatră cu pământ al edificiului romano-bizantin amintit mai sus (lat de 0,65 m, pe o înălțime de cca. 0,50 m).

Documentația campaniei 2005 constă în desene (grundriss-uri și profile, desene ale pieselor descoperite), cât și în completarea planului de situație, alături de fotografii digitale ale săpăturii. Toate acestea vor fi incluse în raportul final, destinat publicării în paginile Cronicii săpăturilor arheologice – campania 2005.[Ioan Carol Opreș]

Informații suplimentare online

[Raportul 3342 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
